GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLIX.

SĔ PRENUMERÁ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicar

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 282. Mercurĭ, 17 (29) Decemvre. 1886.

NOU ABONAMENTŬ
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu I Ianuariu 1887 st. v., se va începe **unŭ nou abonamentŭ**, la care invitămŭ pe toţi onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:		Pentru România şi străinătate:	
pe trei lunĭ	3 fl.	pe trei lunĭ	10 francĭ
„ şése „	6 „	„ şése „	20 „
„ unŭ anŭ	12 „	„ unŭ anŭ	40 „

Abonarea se póte face mai uşorŭ şi mai repede prin **mandate postale**.

Abonaţilorŭ de păn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ făşiei sub care au primitŭ ḑiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ aboná din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămuritŭ şi a arĕta şi posta ultimă.

Administraţiunea.

Braşovŭ, 16 Decemvre 1886.

Precând se făceau pregătirĭ pentru esposiţiunea regnicolară din Pesta, care s'a ţinutŭ în 1885, foile maghiare ne împutau, nouĕ celorŭ dela „Gazetă,“ lipsă de entusiasmŭ în faţa acestei „măreţe şi patriotice“ întreprinderĭ.

Noi amŭ rĕspunsŭ atuncĭ, că avemŭ destule nécasurĭ, că nu mai putemŭ birui povara grea a dărilorŭ şi impositelorŭ de totŭ felulŭ şi că pentru planulŭ de a se arangia o esposiţiune costisitóre, numai cu scopŭ de a satisface vanităţilorŭ, şovinismului maghiarŭ, nu suntemŭ în stare a ne însufleţi.

Amŭ esprimatŭ atuncĭ dorinţa ca sĕ se amâne acéstă întreprindere pentru alte vremurĭ mai bune, când miseria va mai dispăré din ţéră şi când şovinismulŭ ungurescŭ se va mai rĕcorì.

Când s'a deschisŭ esposiţiunea, în Maiŭ 1885, cu pompă estraordinară, amŭ scrisŭ: „Pesta s'a îmbrăcatŭ în haine sĕrbătorescĭ, ea apare în tótă strălucirea luxului, celŭ desvóltă de un şirŭ lungŭ de anĭ, dinaintea curţii regale şi a iluştrilorŭ visitătorĭ de pretutindenea. Ce contrastŭ între *strălucirea din capitală* şi *miseria din regatŭ.*“

Şoviniştii ne-au luatŭ în nume de rĕu binevoitorulŭ nostru sfatŭ şi ni l'au pusŭ în contulŭ nepatriotismului. In urma acésta ce altceva puteamŭ noi face decâtŭ sĕ'i lăsămŭ sĕ'şi împlinéscă dorinţa, pentru ca acum sĕ plângă toţĭ, guvernamentalĭ şi opoziţionalĭ, enormulŭ deficitŭ ce l'a causatŭ esposiţiunea, care dreptŭ vorbindŭ n'a adusŭ decâtŭ unŭ folosŭ fórte problematicŭ?

Insĕşĭ foile guvernamentale suntŭ nevoite adĭ sĕ condamne neprevederile guvernului, care nu s'a gânditŭ la enormele cheltuelĭ ce le pretindea o astfelŭ de întreprindere.

Ministrulŭ de comerţŭ Szechenyi a presentatŭ dietei proiectulŭ asupra creditului suplimentarŭ pentru esposiţiunea ţĕrii. In acestŭ proiectŭ se oglindesce în cele mai triste colorĭ „destoinicia financiară“ a guvernului ungurescŭ. Din şépte sute de mii florinĭ, cu câtŭ preliminaseră artiştii financiarĭ din Pesta cheltuelile esposiţiunei, s'au făcutŭ peste 3½ milióne. Acésta ni-o spune „Pester Lloyd,“ fóiă guvernului, a cărei chiămare e sĕ acopere câtŭ póte risipa guvernului. Câtŭ trebue sĕ fiă însă în realitate cheltuelile, din care nicĭ vorbă nu mai încape că parte din ele s'a mai trecutŭ sub alte titlurĭ în bugetele diferitelorŭ ministere, căcĭ vorba ceea: o mână spală pe alta!

Proiectulŭ ministrului de comerţŭ ne dă rarĭ esemple de artă financiară. A prelimina cheltuelile edificielorŭ esposiţiunei cu o sumă şi în realitate a cheltui aprópe de cincĭ orĭ atâta; a prelimina instalaţiunea, ornamentarea şi altele cu o altă sumă şi a cheltuî în realitate de peste cincĭ orĭ atâta; a prelimina catalogulŭ esposiţiunei cu o sumă şi în realitate a cheltui de peste patru orĭ atâta; a prelimina veniturile cu o sumă de aprópe şése orĭ mai mare decâtŭ s'a încassatŭ: acésta e o artă financiară, pe carea nu o putemŭ altfelŭ califica decâtŭ ca risipă financiară destrăbălată.

Proiectulŭ ministrului are, pe lângă partea tragică, şi o parte comică. Dreptŭ mângâere, ministrulŭ ḑice în proiectulŭ sĕu, că parte din deficitŭ se va acoperi din vênḑarea edificiului esposiţiunei, pe care l'a oferitŭ comunei cu preţulŭ de unŭ sfertŭ de milionŭ. Cum a venitŭ ministrulŭ la idea d'a consola dieta cu acéstă ofertă nu scimŭ: dér scimŭ, după cum ne spune „Pester Lloyd“, că comuna capitalei n'a acceptatŭ oferta ministrului din mai multe temeiurĭ, între care unulŭ e: că n'are ce face cu unŭ edificiu superfluu.

Astfelŭ rĕmâne, ca deficitulŭ sĕ-lŭ plătéscă statulŭ din punga contribuabililorŭ, şi încă unŭ deficitŭ enormŭ, căcĭ amintita fóiă guvernamentală ḑice, că a socoti cheltuelile esposiţiunei numai cu trei milióne ar fi în contra adevĕrului, deórece în realitate fiăcare ministeriu şi mai fiăcare ramură a administraţiunei publice au fostŭ representate în câte unŭ pavilionŭ alŭ edificiului esposiţiunei, fiăcare ministerŭ îşĭ are partea sa de cheltuelĭ, împrăştiată în bugetulŭ sĕu, aşa ca sĕ nu se bage de sémă.

Etă resultatele la carĭ a dusŭ o întreprindere făcută numai cu scopulŭ d'a ne ilustra vanitatea şi şovinismulŭ ungurescŭ prin munca altora. Dér şi mai tristŭ e, că nu vanitatea şi şovinismulŭ ungurescŭ acoperŭ deficitulŭ, ci totŭ cei nevinovaţĭ, contribuabilii, suntŭ cei carĭ au sĕ asude muncindŭ a umplea golurile din visteriă. Cu o astfelŭ de stare financiară destrăbălată nu e mirare, că miseria cresce în modŭ îngrozitorŭ şi că nevinovaţii contribuabilĭ iau lumea în capŭ, emigrândŭ cu ḑecile de mii pe fie-care anŭ.

Organisarea armatei sêrbescĭ.

Resultatele rĕsboiului cu Bulgarii au făcutŭ pe guvernulŭ sêrbescŭ sĕ se ocupe seriosŭ cu organisarea armatei. Legea, cu tótă că apasă cumplitŭ asupra ţĕrii, a fostŭ votată de Scupcină cu aclamaţiune, dovadă că Serbia, judecândŭ situaţiunea politică generală, se pregătesce seriosŭ pentru eventualele evenimente.

Monitorulŭ militarŭ r. sêrbescŭ »Woini List“ publică legea, care se baséză pe principiulŭ obligămêntului militarŭ generalŭ şi personalŭ, care se întinde până la alŭ 50-lea anŭ împlinitŭ, şi în casŭ că persóna e în stare materială bună şi sănătósă serviciulŭ se póte prelungi pentru administraţiă şi intendanţă până la 60 de anĭ. Pentru classele, care plătescŭ cea mai mare dare, obligamentulŭ militarŭ este chiar duplu, fiindŭ îndatorate a ţiné în evidenţă permanentă, amĕsuratŭ averei lorŭ, unŭ numĕrŭ de cai pentru trenŭ. Numai deplina nedestoinicià scutesce de serviciulŭ personalŭ; pentru cei carĭ susţinŭ familiĭ s. a., mai departe pentru frecventanţii scólelorŭ superióre, seminarielorŭ, scólelorŭ militare, preparandielorŭ, în fine pentru astfelŭ de obligaţĭ la serviciu, carĭ au absolvatŭ cu succesŭ instrucţia militară şi esercitiile de împuşcatŭ la scólele medii, s'a introdusŭ unŭ timpŭ de presenţă mai scurtŭ decâtŭ celŭ normalŭ — *de doi anĭ* — care se póte reduce până la trei lunĭ. Recruţii categoriei întâiu se înrĕnduescŭ îndată după instruirea lorŭ, în a doua chemare. Sfinţirea tinerilorŭ ca preoţĭ şi serviciulŭ de statŭ suntŭ legate de terminarea timpului de presenţă în armata permanentă. Armata e împărţită, ca şi până acum, în trei chiămărĭ, dér acum primesce şi chiămarea a doua cadre în care toţĭ soldaţii trebue sĕ absolve, după contingente, în fiăcare anŭ unŭ scurtŭ timpŭ de serviciu. Întâia chiămare cuprinde classele de etate dela 20—28, a doua dela 28—37, a treia dela 37—50 de anĭ.

Inarmarea, echiparea şi aprovisionarea întregei armate o îngrijesce statulŭ cu escepţiune de a treia chiămare, care se întrebuinţéză numai în interiorulŭ ţĕrii şi ai cărei soldaţĭ au înşişĭ sĕ îngrijéscă de propria lorŭ aprovisionare între graniţele cercului lorŭ politicŭ respectivŭ. Formaţiunea chiămărei ântêiu şi a doua e deopotrivă şi se împarte în câte 15 regimente de infanteriă à 3 batalióne, 5 regimente cavaleriă à 5 escadróne, 5 regimente artileriă à 4 baterii, 1 regimentŭ artileriă de munte cu 5 baterii, 1 regimentŭ pionerĭ cu 5 batalióne, 1 regimentŭ pontonierĭ cu 5 batalióne, 1 regimentŭ artileriă de asediu, 1 regimentŭ de cale ferată şi despărţĕmintele necesare de sanitarĭ, trenŭ şi de alte administraţiunĭ. Acéstă formaţiune se póte oricând întregi, mări şi spori cu decretŭ regalŭ.

Lipsa de oficerĭ la trupe, de care a suferitŭ Serbia în fiăcare espediţiune, se va înlătura prin o instrucţiune mai uşurată şi prin o bună dotare a oficerilorŭ în reservă; afară de acésta ministrulŭ de rĕsboiu e împuternicitŭ a înrola în casŭ de trebuinţă şi oficerĭ din armate străine, asigurându-le beneficii însemnate şi cu singura îndatorire, ca aceia în timpŭ de unŭ anŭ sĕ se facă cetăţenĭ sêrbescĭ. Suboficerilorŭ carĭ servescŭ mai multŭ, peste serviciulŭ activŭ de doi anĭ, li se dau bonificaţiunĭ şi anume după 12 anĭ de serviciu li se dă o funcţiune de statŭ corĕspunḑĕtóre lefei ce au avut'o în urmă sĕu odată pentru totdeuna suma de 1200 francĭ.

Pentru înlăturarea lipsei celei marĭ de suboficerĭ, s'a introdusŭ în tóte scólele medii ale ţĕrii instrucţiunea militară teoretică şi practică şi fiăcare tinĕrŭ, care a împlinitŭ 17 anĭ, e obligatŭ a face esercitii militare şi a trage la ţintă în fiăcare Duminecă şi sĕrbătóre. Cei scutiţĭ de serviciulŭ militarŭ personalŭ plătescŭ până la etatea de 50 anĭ împliniţĭ o dare militară de o ḑecime din întréga dare anuală de statŭ în favorulŭ fondului militarŭ. In casŭ de rĕsboiu, arestanţii şi cei ce se rănescŭ de sine formeză companii penale, care se întrebuinţéză în modŭ potrivitŭ. Descetăţenirea nu se acordă nimĕrui înainte d'a-şĭ fi terminatŭ timpulŭ de serviciu în chiămarea ântêiu, ér celorŭ din a doua chiămare li se permite, în timpulŭ absolvării timpului de serviciu, numai în raportŭ cu referinţele.

Papa în contra Italiei.

De câtva timpŭ demonstraţiunile anticlericale suntŭ totŭ mai dese în Italia, mai alesŭ de când guvernulŭ a adusŭ legea pentru treptata desfiinţare a mănăstirilorŭ şi a interḑisŭ aşeḑarea Iesuiţilorŭ din afară în Italia. Papa e fórte amăritŭ în contra guvernului italianŭ, şi se vornea în timpulŭ din urmă chiar că va părăsi Italia.

Cu ocasiunea felicitărilorŭ de crăciunŭ ce i le-a făcutŭ colegiulŭ cardinalilorŭ, Papa ţinŭ o filipică contra Italiei, protestândŭ contra mişcării anticlericale şi contra situaţiunei ce i s'a creatŭ. Intre altele ḑise Leo XIII:

„Felicitările sfântului colegiu îmĭ dau mângâierea, de care am acum mai multă trebuinţă, acum când rĕsboiulŭ contra bisericei se aprinde totŭ mai violentŭ mai în tóte părţile. Regretŭ că inimiciţiile se întindŭ asupra ţĕrilorŭ catolice, mai alesŭ asupra Italiei, care a fostŭ alésă de D-ḑeu sĕ adăpostéscă spre gloria ei pe capulŭ supremŭ alŭ bisericei şi care acum spre nenorocirea ei nu ţine sémă şi nu respectă îndatoririle ce'i încumbă de aci. In timpulŭ din urmă ataculŭ contra sfintelorŭ drepturĭ ale bisericei s'a reînoitŭ mai aspru ca ori-când Ne-au luatŭ şi ultimele resturĭ ale averei bisericescĭ, au luatŭ asupră-le administrarea tuturorŭ fundaţiunilorŭ pióse, sub pretextŭ că administratorii preoţescĭ le-au înstreinatŭ pentru scopurile lorŭ. Societăţile ordinelor preoţescĭ suntŭ espuse persecuţiunilorŭ. Şi pe când se întêmplă acestea, guvernulŭ toleréză comiţie întocmite de atei şi îndreptate contra bisericei. Starea de adĭ a bisericei e asemenea celei din primii trei seculĭ.“

In fine Papa declară, că trebue sĕ protesteze sĕrbătoresce încă odată contra situaţiunii ce i s'a creatŭ.

Manifestațiunile Grănițeriloră.

Valea Bârgăului, 2 Decemvrie 1886.

Onorate Domnule Redactoră!

Nelegalitățile și uneltirile ce se comită din partea puterniciloră ḑilei, începêndă de susă pănă josă, față cu descendenții foștiloră grăniţerĭ în ală II-lea Regimentă română de graniță ardelénă — din mai multe corespondințĕ, ce le-ațĭ primită în timpulă din urmă, și mai bine din plânsórea așternută Maiestății Sale prea bunului nostru Monarchă, în audiența dela 11 Noemvrie a. c. *prin bravii fii de grănițerĭ și neobosiții anteluptătorĭ ai drepturiloră nóstre, d-nii adv. Dănilă Lica și Gavrilă Mană — Vĕ suntă pe deplină cunoscute.*

Din tóte acestea și mai alesă din memorata plânsóre, pe care ațĭ avută bunătate a-o publica și în colónele prețuitei nóstre „Gazete« sĕ póte vedé pănă la evidență, cu câtă vitregime suntemă tractațĭ *din partea guvernului ungurescă din B-Pesta și nu mai puțină și a organeloră sale subalterne.*

E lucru evidentă, — nelegalitățile comisĕ, precum și uneltirile intentate din mai multe părțĭ, ne documentéză din destulă reaua intențiune a puterniciloră ḑilei față cu noi.

Cu mână profană — *nerespectândă legile sustătóre, călcândă în picióre și nesocotindă drepturile și așeḑămintele sancționate de însușĭ Maiestatea S'a*; voiescă și tindă a despoia pe foștii grănițerĭ și legitimii loră urmașĭ de propria loră moșiă și avere, câștigată de moșii și părinții loră cu crunte sudorĭ și mii de sacrificie prestate în sânge și avere mai bine de ună 'veacă *pentru tronă și patriă.*

Puternicii ḑilei acésta nu vréu sĕ-o recunóscă — dér consulteze istoria și le va documenta, întrebe estinsele câmpii de luptă din Europa și le voră spune, — câtă de neînsemnată este pentru dênsele prețulă averei, pe care astăḑĭ o mână profană cércă a nĭ-o răpi, *în proporțiunea sângelui cu care au fostă adăpate.*

Onorate d-le Redactoră! Românii din orĭ și care unghiu ală țĕrei, și astfelă și foștii grănițerĭ în ală II-lea Regmt. Română de graniță Năsĕudeană, căcĭ dóră Românĭ suntă și ei, — în timpurĭ grele și viforósĕ, în timpurĭ de restriste și grea încercare, când nu au mai pututĕ suporta greutățile și nicĭ suferí nedreptățile, abusurile și ilegalitățile dușmaniloră noștri de mórte; întotdéuna au alergată la treptele tronului, au apelată la simțulă de dreptate și echitate ală Monarchului ai căruia *prea fidelĭ supușĭ au fostă întotdéuna* — și mângăerea nicĭodată nu li s'a denegată.

Esemplulă părințiloră l'au urmată și legitimii loră urmașĭ, dovadă plânsórea așternută în numele foștiloră grănițerĭ năsĕudenĭ în audiența dela 11 Noemvre a. c. Maiestăței Sale Monarchului, de către vrednicii fii ai națiunei, de bravii advocațĭ, d-nii Dănilă Lica și Gavrilă Manu.

Incă cu anĭ înainte de acésta foștii grănițerĭ și legitimii loră urmașĭ din fostulă Districtă ală Năsĕudului ardeau de ferbintea dorință de-a descoperi tronului nĕcasurile, asupririle și nedreptățile ce le îndurămă din partea guvernului ungurescă și a organeloră instituite de dênsulă. Ba adunarea representanțiloră celoră 44 de comune fóste granițere întrunițĭ în Năsĕudă la 22 Faură 1885 au și alesă o comisiune de 7 inșĭ în persónele d-loră: Floreană cavaleră de Porțius, vice-căpitană în pensiune, Ioachimă Mureșianu, Dănilă Lica, Gavrilă Manu, advocațĭ, apoi Vasile Popițană, Ionă Mărgineană ces. reg. căpitanĭ pensionațĭ și Teodoră Vrășmașĭ parochă în B-Prundă, — carĭ aveau sĕ mérgă la Măiestatea S'a Monarchulă și sĕ descopere gravaminele foștiloră grănițerĭ dela Năsĕudă.

Neavêndă mijlóce materiale, ca deputațiunea sĕ pótă pleca numai decâtă pănă la câștigarea acelora, lucrulă s'a amânată. In luna lui Faură 1885, voindă a se aduna de nou în Năsĕudă representanții comuneloră grănițerescĭ, ca între altele sĕ se consulteze și despre calea pe carea s'ar puté câștiga mijlocele materiale trebuinciósĕ — Comitele supremă și comisariu reg. preste fondurile grănițerescĭ, baronulă Bánffy Dezsö. prin ordonanța s'a de dato Bistrița luna lui Faură, amenință la disolvare cu putere armată ședința representanțiloră granițerescĭ la casă décă pe ḑiua susă numită s'ar întruni în Năsĕudă. In urmarea acestora trămiterea deputațiunei la Maiestatea S'a s'a amânată érășĭ, pănă la o altă ocasiune mai favoritóre. —

Bravii fii de grănițerĭ și neobosiții anteluptătorĭ ai justeloră nóstre drepturĭ, d-nii adv. Dănilă Lica și Gavrilă Manu, necruțândă sacrificie materiale, necruțândă nicĭ ostenelele cu carĭ este astăḑĭ împreunată străbaterea la tronă, — în 11 Noemvre a. c. de multă oftata dorință a foștiloră grănițerĭ, o făcură faptă îndeplinită. Maiestatea Sa prea bunulă nostru Monarhă astăḑĭ ne scie durerile, ne cunósce necasurile nóstre și avemă bună nădejde, că ni le va sci și vindeca.

Foștii grănițerĭ și legitimii loră urmașĭ din cele 8 comune de pe Valea-Bârgăului — fiiloră bravĭ și anteluptătoriloră neobosițĭ, d-loră adv. Dănilă Lica și Gavrilă Manu, pentru pasulă îndeplinită, precum și pentru sacrificiile materiale și ostenelele prestate, pentru și în numele nostru — au decisă, ca prin o deputațiune cât mai impunătóre compusă din cărturarĭ și opincarĭ, totă fii de grănițerĭ, sĕ le înmâneze o adresă de *mulțămită, aderare și recunoscință.*

Ajungêndă însĕ acésta veste la urechile on. d-nĭ advocațĭ, ne-au prevenită cu următórea scrisóre, îndreptată nouĕ la adresa d-lui parochă din Prundă, Tóderă Vrășmași, și pe care din fiă în pĕră o lăsămă sĕ urmeze aicĭ:

„Bistrița, în 29 Noemvre 1886. On. D-Sale Domnului Tóderă Vrășmași parohă gr. or. în Borgo Prundă“.

„Amă înțeles, cumcă D-vóstră pentru cererea, ce am așternut'o Maiestăței Sale Monarhului cu scopulă de a apĕra drepturile foștiloră grănițerĭ față cu uneltirile intentate din mai multe părțĭ, voițĭ a ne face nescai ovațiunĭ și adrese, ne grăbimă déră a Vĕ preveni cu următórele și anume:“

„Noi ne-amă împlinită datoria nóstră ca representanțĭ ai foștiloră grănițerĭ, amă încercată a corĕspunde după putință încrederei date din partea adunărei representanțiloră acelora ținută în 22 Februariu 1885 și pentru acésta nu pretindemă nicĭ ovațiunĭ, nicĭ adrese, suntemă mulțămițĭ cu liniștirea consciinței nóstre, că amă făcut ce ne-a stată în putere.“

„De altă parte, décă d-vóstră voițĭ a arĕta, cumcă consimțițĭ cu procederea nóstră, prin care amă descoperită Maiestății Sale gravaminele foștiloră grănițerĭ, apoi caută sĕ vĕ dechiarămă, cum că așa ceva nu va fi la timpă; pentru că în acelă casă din partea antagoniștiloră noștri se va privi o atare procedere ca órecare agitațiune, și noi voimă ca așa ceva sĕ nu se pótă imputa nicĭdecum foștiloră grănițerĭ, apoi afară de aceea atare procedere pote tare ușoră provoca vre-o agitațiune din partea contrariloră noștri și încă însoțită de îndatinatele presiunĭ.

„Rugându-vĕ déră a întrelăsa orĭ și ce ulteriorĭ pașĭ în astă direcțiune, suntemă cu deosebită stimă ai D-Vóstre plecațĭ.

Dănilă Lica, m. p. advocată. *Gavrilă Manu*, m. p. advocată.

Acesta este dér cuprinsulă prețuitei scrisorĭ cu care on. d-nĭ adv. Dănilă Lica și Gavrilă Manu ne prevină chiar în momentulă, când deputațiunea compusă din foștii grănițerĭ și urmașĭ de ai loră din cele 8 comune din Valea-Bârgăului era sĕ plece la Bistriță și în numele întregei poporațiunĭ grănițere de pe acéstă vale sĕ le înmâneze o adresă de aderare, mulțămită și recunoscință.

St. d-nĭ adv. — după cum prea bine scimă — ne ambițioșĭ pe ovațiunĭ și adrese, și avêndă în vedere susceptibilitatea organeloră nóstre politice de astăḑĭ, precum și funestele urmărĭ ce ar puté proveni din acéstă a nóstră modestă manifestare, — ne rógă sĕ întrelăsămă de-a face aceea, ce ne era datorința.

Ei bine, așa sĕ fiă! Ne plecămă dorinței demniloră noștri apĕrătorĭ. Décă cu tóte acestea, ca nu cumva în ochii lumei românescĭ și străine sĕ aparemă ca ómenĭ timiḑĭ, micĭ de inimă și sĕracĭ de sufletă, nevrednicĭ de marea viță din care amă odrăslită, nevrednicĭ chiar de glorioșii noștri moșĭ și părințĭ, nedemnĭ de bravii noștri apĕrătorĭ. Abstrăgêndă dela acestea, ca sĕ ne indeplinimă obligămentulă ce-lă datorimă acestoră doi vrednicĭ anteluptătorĭ și neobosițĭ apĕrătorĭ ai sânteloră și justeloră nóstre drepturĭ, sĕ arătămă lumei marĭ, că și noi scimă prețui pe vrednicii noștri fii amĕsurată fapteloră loră îndeplinite, ne permitemă a-i ruga respectuosă, ca celă puțină pre acéstă cale sĕ binevoéscă a primi dela subscrișii în numele întregei poporațiunĭ grănițerescĭ de pre acéstă vale espresiunea sêmțeminteloră nóstre pe scurtă manifestate în cele ce urméză:

Domniloră advocațĭ Dănilă Lica și Gavrilă Manu,

în Bistrița.

Representațiunea ce a-Țĭ binevoită a o așterne în urmarea împuternicirei nóstre d. dto 22 Februarie 1885 Maiestăței Sale Inaltului nostru Monarchă, Impĕrată și Rege, Franciscă Iosifă I, în audiența din 11 Noemvre 1886, în causa Româniloră grănițerĭ din fostulă ală II-lea regimentă de graniță Nr. 17, *în întregă cuprinsulă ei este din inima și sufletulă nostru.*

Pentru acésta primițĭ cea mai sinceră a nóstră mulțămire și recunoscință, cu rugarea respectuósă ca și de aicĭ înainte sĕ fițĭ neclătite sentinele și adevĕrațĭ apĕrătorĭ ai drepturiloră Româniloră grănițerĭ din fostulă districtă ală Năsĕudului, — *carĭ totdéuna voră fi cu voi*, și suntă de cea mai firmă credință, *că fiindă causa acésta pe câtă de săntă și dréptă, și Dumnedeu va fi cu noi!*

Valea-Bârgăului, Noemvre 1886.

Teodoră Vrășmașĭ, parochă în B.-prundă, Simeonă Monda, protopopă gr. or. ală tractului Bistriței, Pavelă Beșa, preotă în Borgo-Susenĭ, Anchidimă Căndale, preotă gr. cat., Eliseu I. Dană, învĕțătoră normală, Stefană Vrășmașĭ, dascălă, Ilarionă Bosga, învĕțătoră normală, Dr. Nicolau Hângănuță, medică sanitară de cercă în B.-prundă, Dănilă Purceille, în B prundă, Iacobă Onea, directoră scolară, Ionă Andreica, Timoftei Albu, Ioană Hasnășĭ, Vasile Vrășmași, Paramonă Flămândă, Teofilă Vladă, Simionă Stefănuțĭ, Iuonă Beșa, Larionă Dodulă, Alecsa Gița, Vasile Gorea, Luca Gorea, Mihaiu Gîvană, Filipă Bodașcă, Grigore Popă, Gavrilă Flămândă, Simionă Vrășmași, Maftei Moldovană, Costană Dania, Simeonă Brusă, Grigore Vladă, Leonte Moldovană, Tóderă Flămândă, Pavelă Moișană, Mihaiu Bența, Constantină Lăzăruță, Ionă Ruciucă, Grigore Moișană, Ionă Filișcău prin (Vrășmași), Tóderă G. Brujă, Nicolau Rusă, Dumitru Moișană (prin St. Vrășmași). Tóderă Cormoși, Nicolai Ostalișă, Tóderă Monda, Grigore Griulă, Ilie Gerasimă, Pantilimonă Gița, Ionă Moroi, Cosma Bugnarĭ, Macsimă Moldovană, Dorotei Bugnarĭ, Nechită Holbură (prin Vrășmași), Larionă Moișană, Vasile Rusă, Nicolae Hasnășă, Stefană Hasnășă, Petre Galbină (prin Hasnășă), Toma Albulă, Petre I. Curteană, Cirică Sucilea, Tóderă Corciu, Ionă Buraga (prin Vrășmași), Vasile Hângană, Ionă Tanca, Ilie Galbină, Mihaiu Bălană, Cirilă Curtenă, Grigore Rusă, Petre Ilie Vrășmași, Iacobă Vladă, Ionă Gr. Tanca, Ionă C. Bălană, Grigore Beșa, Stefană Lăzăruță, Dumitru Lăzăruță, Petre Fironia Curtenă (prin Vrășmașă), Petre Vrășmașă, Pavelă Tanca, Simeonă Vladă, Ionă Givană, toțĭ locuitorĭ foștĭ grănițerĭ și fii de grănițerĭ din comuna B. Prundă.

Ioană Dologa t. abs., Constantină Cioplău Păveleană, Stefană Gica Cionca, Iacobă Nĕcuță (prin Cionca,) Ilie Cionca, Alexandru Pașcană, Vasile Șută, Nicolae Rusu, Maftei Vodă, Damiană Șutu, Ionă Taluța, Ioană Păveleanu, Dumitru Cióncă, Macedonă Cionca, Ionă Cionca, Ionă Șutu (prin Șutu,) Toma Păveleană, Stefană Ciorba, Andronă Burbulea, Ionă Dologa, cantoră și proprĭetară a crucei de argintă pentru merite câștigată, Ioană Rinziș, Vasile Georgița, Macsimă Rînziș, Larionă Georgiță, Ionă Rață, Simionă Lazurca, Petre Bosga Rinja, Ionă Rinziș, Ioană Stefanuță (prin Dologa,) Paramonă Galbină, Macsimă Cionca, George Rinziș, Simeonă Galbenă, Maftei C. Doioga (prin Șutu,) Dănilă Cionca, Dumitru Pavelenu, Nicolau Cionca, Toma Dologa, (prin Pinticană,) Ionă Pinticană, Vertolomeu Lăzurcă, Dănilă Bosga, Iacobă Rinziș, supralocotenentă în pensiune, toțĭ foști grănițerĭ și fii de grănițerĭ locuitorĭ în B.-Tiha.

Ioană Buzdugă, parochă și protopresbiteră onor. Leo Buzdugă, preotă capelană, Dănilă Șutu epitropă școl. și bis. Simeonă Pahone dascălă, Larionă Șută, Grigore Puțură, George Șonca, Iuonă Pahone, Ionă Ilia, Ionică Șută, Nicolae Dană, Zaharie Pahone, Larionă Șută, Irimie Tonage, Simeonă Cristea, Simeonă Macra, Vasilie Hogiu, Simeonă Hulpia, Ioană Nedoi, Simeonă Sdrobău, Ciforă Țarcă, Ciforă Popă, Damastină Sdrobău, Tóderă Sdrobău, Grigore Bodica, Simeonă L. Sdrobău, Ilie Sdrobău, Simeonă Tomuța, Nicolae Șută, Grigore Badiu, Ionă Badiulă, Macedonă Popă, Larionă Șotă, Tóderă Popă, Simeonă I. Porcilană, Nicolae Timbusă, Maximă Țarcă, Ionă Lazară, Ionă Popă, Pavelă Hogiu, Antonă Andrea, Dănilă Țarcă, Ionă Pică, Constantină Puțură, Petre Bacĭ, Tóderă Badiu, Vasilie Trifană, Tóderă Șotă, Vasile Hogi, Larionă Lucuța, Larionă Andreica, Tóderă Tomuța, Mihailă Rotundă, Maftei Ursu, Dănilă Trifu, Eremie Someșană, Maximă Pahome, Leonă Torcileană, Vasile T. Hogiu, Ionă Cortuș, Neculai Țarcă. Toțĭ foștĭ grănițerĭ și fii de grănițerĭ locuitorĭ în comuna B. Josenĭ.

(Subscrierile voră urma.)

SCIRILE DILEI.

Ministrulă de comerță *Szechenyi* 'șĭ-a depusă în cameră proiectulă asupra *creditului suplimentară pentru esposițiunea țĕrii.* Pentru edificii s'au preliminat 366,000 fl. pe când în realitate s'au cheltuită 1,333,000 fl.; pentru dulapurĭ, instalațiune și ornamente s'au preliminată 60,000 fl., dér s'au cheltuită peste 300,000 fl.; catalogulă esposițiunei s'a preliminată cu 20,000 fl. și costă 85,000 fl., și, pe când se socotiseră veniturile din vêndarea lui ântêiu cu 10,000 fl, apoi cu 50 000 fl., în realitate au fostă 9800 fl. Pentru óspeții francezĭ s'au cheltuită din visteriă ḑecĭ de mii de florinĭ. Décă guvernamentalulă „Pester ‚Lloyd« ḑice că ar trebui sĕ trăiască Offenbach, ca sĕ pună în musică o asemenea artă financiară, ce trebue sĕ ḑicemă noi? Adecă nu noi, ci — punga nóstră are sĕ ḑică, ea are sĕ acopere risipa guvernului ungurescă, negreșită câtă va mai putea și ea.

—x—

Ministrulă română *Sturza* a plecată la *Viena*, ca sĕ încépă negocierile pentru convenția comercială.

—x—

In viia școlei de viticultură din *Promontoră* s'au găsită în pămêntă trei arătatorĭ romanĭ de milurĭ din timpulă lui *Marcu Aureliu* și prin acésta s'a dată și de o parte a vechei șosele romane. Afară de acésta s'a găsită ună cosciugă de copilă și mai multe monede din timpulă lui Probă.

—x—

Următórea *tristă statistică* ne dă o nouă dovadă de „fericirea“ în care ne scăldămă. In cele dintêiu ḑece lunĭ ale acestui ană au emigrată din Austro-Ungaria în America, după cum arată biuroulă statistică americană, 33,819 persóne, față cu 22,625 în aceeașĭ periodă a anului trecută. Din Austria, mai alesă din Galiția, au emigrată 14,839, față cu 9525 în anulă trecută; din Boemia 8430 și din *Ungaria 10,550.* Dintre cei 33,819 emigranțĭ suntă, în cifră rotundă, 20,000 bărbațĭ, 10,000 femei și restulă copii. După ocupațiune suntă 5000 meseriașĭ, 5000 agricultorĭ, 6000 ḑilerĭ, 2500 comercianțĭ, 500 medicĭ, învĕțătorĭ, musicanțĭ ș. a., 1000 fără profesiune.

—x—

Ni se scrie din *Varadia*: »Marțĭ în 9 (21) Decemvre c. s'a alesă cu aclamațiune medică în cerculă

Varadia d. *Dr. Valeriu Olariu.* D-lŭ jude cercualŭ alŭ Verşeţului a condusŭ actulŭ de alegere corectŭ şi înţelepţesce, ceea ce'i servesce spre onóre. Noi, representanţii comunalĭ, îi gratulămŭ din inimă d-lui Dr. Olariu.«

—x—

Corŭ nou de plugarĭ s'a înfiinţatŭ în *Chişineu* sub conducerea lui Ioanŭ *Şiumanu*, membru alŭ cunoscutului corŭ de plugarĭ din Chiseteu. Noulŭ corŭ va cânta sânta liturgiă în sĕrbătorile Nascerii Domnului. Felicitămŭ pre noulŭ corŭ de plugarĭ şi pre membrii lui!

—x—

„Pol. Korr.« publică scirea, că în timpulŭ din urmă se observă unŭ *mare şi viu comerţŭ de esportŭ* în porturile *Dunărei de josŭ.* Mai alesŭ suntŭ neguţătorĭ englesĭ carĭ, folosindu-se de rĕsboiulŭ vamalŭ alŭ României cu Austro-Ungaria, cumpĕră marĭ cantităţĭ de porumbŭ şi relativŭ cu preţŭ eftinŭ.

—x—

Preotulŭ Balthasar *Modrussits* din *Lipova*, ducêndu-se în Bezedek sĕ facă maslu unui bolnavŭ de mórte, la întórcere fŭ atacatŭ de patru individĭ, datŭ josŭ din carŭ şi jefuitŭ de banii ce'i avea la dênsulŭ.

—x—

Capelanĭ militarĭ cl. II în reservă suntŭ numiţĭ: Iónŭ *Draia,* Ambrosiu *Tătaru* şi Teofilŭ *Moldovanŭ. Sublocotenenţĭ* în reservă suntŭ numiţĭ: Stefanŭ *Popovicĭ*, Nistorŭ *Vărăreanu*, Sabinŭ *Popovicĭ Barcianu*, Moise *Savu* la reg. 31 de inf. *Cadeţĭ locţiitorĭ de oficerĭ în reservă* suntŭ numiţĭ: Stefanŭ *Cosma* în reg. 64 de inf., Gregoriu *Bârseanu* in reg. 2 de inf.

—x—

Preotulŭ George *Guga* din *Valea-Iepii* a primitŭ dela ministrulŭ Trefort 50 fl. — Pentru ce părinte?

—x—

Şcóla de moşitŭ din *Oradea mare* primesce pentru cursulŭ de instruire din véră mai multe frecuentante cu ajutorŭ de statŭ. Petiţiunile se înaintéză, până la 15 Ianuariu n. 1887 celŭ multŭ, către directorulŭ institutului Dr. *Markus Konrad,* în Oradea mare. La petiţiunĭ se alătură certificatŭ de moralitate, de sărăciă şi de nascere.

—x—

In 21 Decemvre n., Ionŭ *Dubles* din *Cujirŭ* a omorîtŭ pe adjunctulŭ notarialŭ Iónŭ *Alexie*, care voia sĕ îndeplinéscă o esecuţiune contra lui Dubles.

—x—

Judele din Şaroşŭ, lângă Dicio-Sân-Mărtinŭ, a dispărutŭ cu banĭ oficialĭ.

—x—

„Ifju Erdély" (Ardealulŭ tînĕrŭ) e numele unei foi comerciale ce va apăré dela 15 Ianuariu n. în Cluşiu totŭ la 14 ḑile. — Dér Ardélulŭ bĕtrânŭ în ce parte a lumei o fi?

De sub cetatea lui Radu Negru,
în 17 Decemvre 1886.

(Alegerĭ municipale în comitatulŭ Făgăraşului). In 15 Noemvre a. c. s'au ţinutŭ alegerile municipale în întregŭ comitatulŭ Făgăraşului cu care ocasiune abstrăgêndŭ dela comuna mare Făgăraşŭ, din 44 de membri ce au fostŭ sĕ se alégă s'au alesŭ 43 Românĭ şi unŭ Maghiarŭ în cerculŭ Şercaei, ce este a se atribui slăbiciunei preoţilorŭ Modorcea şi Boerŭ din Gridŭ şi notariului Morariu din Vadŭ, carĭ au induplecatŭ pe alegĕtorii românĭ sĕ alégă pe acelŭ neromânŭ.

Acestŭ resultatŭ însĕ este numai la aparinţă, căcĭ în faptă s'a anulatŭ deja alegerea din trei cercurĭ, éră cea din cerculŭ Scoreiului, după cum se vorbesce, încă sĕ fiă în ajunŭ deja se anula la cererea unui Unguraşŭ, Albert Pista, care s'a lăudatŭ în tóte părţile că a îngrijitŭ elŭ ca sĕ se strice şi acésta.

Şi mai şci, aḑĭ tóte se potŭ întêmpla, căcĭ sciutŭ este câtŭ de tare se persecútă Românii pe tóte terenele. Ca resultatŭ amŭ avé déră din 12 cercurĭ electorale alegerĭ anulate în 4 cercurĭ, séu cu alte cuvinte, pentru una a treia parte a membrilorŭ trebue sĕ se ţină alegerĭ nouĕ, căcĭ numai aşa credŭ contrarii noştri, că póte după atâta terorisare totuşĭ vorŭ puté scóte icĭ colo câte unŭ Ungurŭ.

Avemŭ însĕ firma convingere, că alegĕtorii în frunte cu inteliginţa 'şĭ pricepŭ pe deplinŭ sânta datorinţă ce o au către naţiune şi către vitalele ei interese, şi 'şĭ vorŭ face datoria ca nisce adevĕraţĭ Românĭ, éră décă totuşĭ s'ar mai afla undeva licăi, ca cei numiţĭ mai susŭ din cerculŭ Şercaiei, aceia merită sĕ se arate în publicŭ şi de sigurŭ rĕsplata lorŭ va fi dispreţulŭ naţiunei.

Décă vomŭ cerceta causa anulărei alegerilorŭ, apoi ḑĕu cu greu o vomŭ afla, şi fiindŭ că stă lucrulŭ aşa mĕ voiu restrînge a face cunoscutŭ numai procederea póte ne mai pomenită şi unică în feliulŭ ei faţă cu anularea alegerei din cerculŭ Recei.

Inteliginţa din Făgăraşŭ, — fiă ḑisŭ spre onórea ei, încă din bună vreme a compusŭ o listă despre candidaţii, carĭ arŭ fi sĕ se alégă în singuraticele cercurĭ şi a hotărîtŭ totdeodată ca amploiaţii românĭ, carĭ ca atarĭ au votŭ, sĕ nu se alégă de membri. O góna şi o cercetare ne mai obicĭnuită s'a întrodusŭ contra bravei inteliginţe şi pentru acéstă faptă legală şi atâtŭ de nevinovată. Inţelegerea inteliginţei s'a făcutŭ tuturorŭ cunoscută spre orientare, cu tóte acestea însĕ d-lŭ vice-comite Grămoiu s'a lăsatŭ sĕ se alégă în cerculŭ Recei şi Iacobŭ Pepeneciu, vice notariu prim comitatensŭ, crescutŭ şi ajutatŭ la studii de atâtea şi atâtea orĭ cu banĭ colectaţĭ dela Românĭ, s'a lăsatŭ sĕ se alégă la Veneţia inferióră. D-lŭ Grămoiu, necăpĕtândŭ nicĭ măcarŭ unŭ votŭ, a căḑutŭ, éră d-lŭ Pepeniciu fŭ alesŭ cu influinţa fraţilorŭ lui, carĭ ameninţau, că décă nu se va alege domnulŭ lorŭ, apoi ei şi cu partida lorŭ vorŭ vota cu Ungurulŭ Olgyai, despre ce a mai fostŭ relatatŭ în »Gazetă«. — Lucrulŭ a fostŭ pusŭ deja la cale astfelŭ ca sĕ se strice prin acésta atâtea voturĭ românescĭ şi sĕ se arate că nimenĭ nu se uită în gura inteligenţei, spre a o discredita. D-lŭ vice-comite căḑêndŭ decĭ ca unŭ snopŭ—fără grăunţe — la alegerea din comuna sa natală, spre a puté totuşĭ strica causei şi a terorisa pe alegĕtorĭ, face recursŭ contra alegerei, în urma căruia s'a ordonatŭ cercetare, la care unii martorĭ neputêndu-se presenta în Făgăraşŭ s'a trimisŭ comisiune la faţa locului pe spesele lorŭ, care înfăţoşindu-se în comună, nóptea, cu o rară stricteţă şi c'unŭ nemeritatŭ zelŭ a cercetatŭ afacerea, încâtŭ nu ne-amŭ pututŭ esplica causa pentru ce şi toţĭ ne întrebamŭ, că ce o sĕ mai fiă şi acésta?

Toţĭ au spusŭ, că acea alegere a decursŭ în tótă regula şi în deplină libertate şi că d-lŭ Ioanŭ Degenariu, comptabilulŭ »Furnicei«, sosindŭ în Recia înainte de începerea alegerilorŭ şi fiindŭ întrebatŭ de inteliginţa de acolo, că ce s'a decisŭ în Făgăraşŭ, le-a spusŭ, că s'a statoritŭ că amploiaţii, carĭ ca atarĭ au din oficiu votŭ, sĕ nu se alégă. Acésta o-a privitŭ d-lŭ Grămoiu de o ilegalitate şi abusŭ, pe acésta şĭ-a basatŭ recursulŭ şi în adevĕrŭ, spre cea mai mare mirare şi indignare a tuturorŭ, ne-amŭ pomenitŭ cu o resoluţiune, că pe basa celorŭ constatate mai susŭ se anuléză alegerea. Fiă-ţĭ de bine d-le Grămoiu ai arătatŭ că ca unéltă în mâna altora sci sĕ surpĭ cu céta contrarilorŭ voinţa inteligenţei române ai acelei inteligenţe binevoitóre, care deşi 'ţĭ cunósce slăbiciunile totuşĭ totdéuna te-a apĕratŭ de loviturile, ce ţi s'au aplicatŭ de unii şi de alţii, te-a apĕratŭ şi mai aştepţĭ încă sĕ te apere în multe.

Mai mare serviciu ai face D-ta causei generale, décă mergêndŭ pe propriile picióre câtŭ de câtŭ ai avea curagiulŭ a le spune şi acelora, carĭ te îndémnă la atare ţinută, a le spune starea adevĕrată a lucrului şi a-i scóte din falsele lorŭ idei, că aicĭ în comitatulŭ Făgăraşului poporulŭ şi înteliginţa română ar fi numai nisce eloţĭ şi nu şĭ-ar cunósce datoria şi drepturile ce le au către ei înşişĭ şi către interesele şi onórea naţională. Fă domnule acésta şi apoi fi convinsŭ, că ai ajutatŭ causei comitatului, şi vei putea totdeodată ajuta şi la întărirea reciprocei bune inţelegerĭ, căcĭ orĭ şi ce sforţare nenaturală contra liberei şi legalei voinţe şi lucrărĭ a Românilorŭ din acestŭ comitatŭ se va zădărnici de sine séu şi va arăta mai curêndŭ séu mai târḑiu fatalele ei resultate.

Acum este la rêndulŭ nostru a ne face datoria în tote cercurile electorale aşa după cum ne eartă legea şi după cum pretindŭ dela noi adevĕratele interese ale acestui comitatŭ locuitŭ curatŭ de Românĭ, căcĭ strĕinii disparŭ, şi a arăta acelora cărora le stau la disposiţiă atâtea şi atâtea mijlóce de terorisare şi presiune, a-le arăta că suntemŭ cu multŭ mai conscii de chemarea nóstră, decâtŭ ca sĕ ne pótă terorisa şi sĕ ne abată de la libera esercitare a legalelorŭ nóstre drepturĭ.

Intâi a căḑutŭ pâşu, la urmă sĕ caḑă sacu! Vomŭ vedé. Despre resultatŭ Vĕ voiu incunosciinţa.

Olteanulŭ.

Ultime scirĭ.

Parisŭ, 26 Decemvre — „Le Maţin" publică o depeşe din Petersburgŭ, care spune că nisce agenţĭ englezĭ cutreeră Bulgaria şi Rumelia întărîtêndŭ populaţiunile contra Rusiei şi promiţândŭ unirea Macedoniei cu Bulgaria décă se va rechema prinţulŭ de Battemberg.

DIVERSE.

Necrologŭ. — Constantinŭ Popasu, *fostŭ comersantŭ, preşedinte alŭ Eforiei scólelorŭ centrale române de relig. gr. or. din Braşovŭ, membru alŭ comitetului parochialŭ dela Biserica Sf. Nicolae din Scheiu, membru alŭ sinodului şi alŭ Comitetului protopresbiteralŭ în protopopiatulŭ I. alŭ Braşovului, membru alŭ Gremiului românŭ de negoţŭ levantinŭ în Braşovŭ, membru în consiliulŭ de administraţiă la institutulŭ de Creditŭ Albina în Sibiiu şi delegatulŭ aceleia la filiala din Braşovŭ, membru alŭ Associaţiunii transilvane pentru literatura şi cultura poporului românŭ şi alŭ altorŭ Reuniunĭ de cultură şi binefacere,* după unŭ morbŭ scurtŭ a încetatŭ din viéţă la 14/26 Decemvre 1886 la 8 óre diminéţă în etate de 75 de anĭ, după împărtăşirea cu sfintele taine. Despre acéstă irreparabilă perdere, încunosciinţămŭ cu inima plină de durere pe tóte rudeniile, pe amicii şi cunoscuţii reposatului. Rĕmăşiţele pămêntescĭ ale neuitatului defunctŭ se vorŭ aşeḑa la loculŭ de odihnă Marţĭ in 16/28 Decemvre în cimitirulŭ Bisericei Sf. Nicolae din Scheiu. Cortejulŭ funebralŭ va pleca din edificiulŭ gimnasiului românŭ la 2 óre p. m.

Braşovŭ, în 14/26 Dec. 1886.

Ioanŭ Popasu, Constantinŭ Popasu, Maria Ghidiu, Elena Popasu, Emilia Popasu, fii. Andrei Ghidiu, protopopŭ, ginere. I. Popasu, Episcopulŭ Caransebeşului, frate. Const. I. Popasu, vĕrŭ. Ecaterina Popovicĭ, Aretti Mincu, cumnate. Fiă-i ţĕrina uşóră şi memoria binecuvêntată.

Constantinŭ Popasu, multŭ meritatulŭ preşedinte alŭ Eforiei şcólelorŭ centrale române de relig. gr. or. din Braşovŭ, nu mai este între cei vii. Nobilulŭ sĕu sufletŭ astăḑĭ la 8 óre de diminéţă şĭ-a părăsitŭ locaşulŭ pămêntescŭ. După unŭ serviciu de 11 anĭ, plinŭ de zelŭ neobositŭ şi stăruinţă împreunată cu abnegaţiune de sine, în vêrstă de 75 de anĭ trecêndŭ la cele eterne, a lăsatŭ Eforia şi Şcóla lipsită de unŭ conducĕtorŭ valorosŭ şi probatŭ şi de unŭ adevĕratŭ părinte alŭ scólelorŭ nóstre. Despre acéstă durerósă şi profundŭ simţită perdere incunosciinţămŭ pe toţĭ amicii scóleĭ şi aderenţii culturei naţionale. Corpulŭ multŭ regretatului defunctŭ se va espune în sala cea mare a gimnasiului românŭ. Cortegiulŭ funebralŭ va pleca dela edificiulŭ gimnasialŭ Marţĭ în 16 (28) Decemvre la 2 ore p. m. către cimiteriulŭ bisericei Sf. Nicolae din Scheiu, unde vorŭ fi depuse remăşiţele pămêntescĭ spre eterna odihnă.

Braşovŭ, în 14 (26) Decemvre 1886.

Eforia scólelorŭ centrale române.

Veneţia în aerŭ. — Din Savile lângă Udine se scrie cu data 21 c.: „Erĭ s'a observatŭ aci o măréţă oglindire aeriană (fata morgana). Pe cerŭ se arătă deodată dintr'unŭ subţire norŭ tabloulŭ suprafeţii mării, luntre uşóre se hăţînau pe valurĭ şi unŭ vaporŭ tăia valulŭ undulătorŭ, peste care zăcea o uşóră negură; tabloulŭ acesta însĕ dispărŭ repede şi o mare de case apărŭ, devenindŭ totŭ mai clare în conturulŭ lorŭ, până ce se recunoscură bine palaturĭ, bisericĭ şi catedrale, până ce în fine biserica Sf. Marcu şi turnulŭ ei făcură sĕ dispară orĭ-ce îndoială, că în aerŭ se reoglinda tabloulŭ Veneţiei. Apariţiunea făcŭ o adêncă impresiune arătându-se cetatea lagunelorŭ în tótă splendórea ei în înălţimea cerului. Incetulŭ cu încetulŭ se disolvà tabloulŭ şi se prefăcŭ în negură.

Baia reginei din Madagascar. — In Parisŭ se consideră dreptŭ probă a unorŭ bune relaţiunĭ între Franţa şi Madagascarŭ, că reşedintele francesŭ a putută asista, împreună ca tótă Curtea şi cu miniştrii, la baia solemnă a reginei Ranavalo Majatka III. în vîrstă de 24 de anĭ. Asupra acestei ceremonii, ce se întêmplă în toţĭ anii odată, se mai relatează: Serbarea baiei s'a făcutŭ cu mare pompă în Tananarivo. Reşedintele francesŭ avea loculŭ de onóre pe unŭ taburetŭ apróре de regina. Şi ceilalţĭ agenţĭ streinĭ şi consulĭ au asistatŭ la serbare, dér conformŭ unui obiceiu vechiu, trebuiau sĕ şéḑă pe pămêntŭ. După baiă regina îşĭ puse bijuteriile de aurŭ şi mărgăritarele trimise de preşedintele Republicei francese. In fine toţĭ cei de faţă au fostŭ stropiţĭ cu apa, în care se scăldase regina.

Banĭ mâncaţĭ de şórecĭ. — „Rĕsboiulŭ« află că unŭ ţĕranŭ bogătanŭ, agonisindŭ suma de 10,000 lei în bilete de bancă şi vrêndŭ sé'şĭ ascundă comóra de frică hoţilorŭ, a pusŭ tóte biletele într'o olă, pe care a astupat'o bine c'o pândă şi apoi a îngropat'o în pămêntŭ. Bietulŭ ţĕranŭ nu'şĭ inchipuia că şi în pămêntŭ se află făcĕtorĭ de rele, décă nu totŭ aşa de inteligenţĭ, dér totŭ aşa de periculoşĭ ca şi hoţii cu douĕ picióre, de care se temea elŭ. Peste câtă-va vreme, omulŭ nostru vrŭ sĕ-şĭ reviḑuéscă comóra şi desgropă óla; dér care nu fŭ desperarea sa când, în loculŭ biletelorŭ de bancă, găsì numai bucăţele micĭ de hârtiă rupte şi făcute sdrobŭ, ca şi cum arŭ fi fostŭ tocate cu satîrŭ! Afurisiţii de şórecĭ îi roseseră totŭ avutulŭ! Nenorocitulŭ luà óla aşa cum se afla şi alergà într'unŭ sufletŭ la Bucurescĭ la Banca naţională, unde povestì cu lacrimile în ochĭ cele ce i s'au întêmplatŭ. Directorulŭ respectivŭ, plinŭ de compătimire la jalea ţĕranului, îlŭ asigurà, că va examina bucăţelele de hârtiă şi décă va constata că în adevĕrŭ suntŭ resturĭ din biletele de bancă, i se vorŭ da altele în locŭ. Aflămŭ că păn'acuma s'au constatatŭ peste 7000 lei. Ţĕranulŭ nu mai póte de bucuriă.

Din Siberia. — Acum câteva lunĭ unŭ căpitanŭ tênĕrŭ, Gomanoff, a fostŭ primitŭ în cercurile oficiale rusescĭ din Stambulŭ şi avea intrare la tóte festivităţile oficiale. Acum câteva ḑile elŭ primi érăşĭ o invitare la unŭ demnitarŭ rusŭ. Când căpitanulŭ întrà în casa acestuia, feciorulŭ iĭ primi pardesiulŭ şi'lŭ conduse spre salonulŭ de primire, unde stăpânulŭ casei îlŭ declarà de arestatŭ. S'a constatatŭ că tânĕrulŭ nu era unŭ căpitanŭ, ci unŭ abilŭ falsificătorŭ de banĭ, care a scăpatŭ din Siberia cu douĕ surorĭ.

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ Dr. Aurel Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Decemvre st. n. 1886.

Rentă de aurŭ 5%	103 90
Rentă de hârtiă 5%	93.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	151.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	99.60
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	126 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	119 30
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	104.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.25
Bonurĭ rurale transilvane	104 —
Bonurĭ croato-slavone	105.52
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	120 50
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	122.50
Renta de hârtiă austriacă	82 25
Renta de arg. austr.	83 35
Renta de aurŭ austr.	111 60
Losurile din 1860	137.20
Acţiunile băncei austro-ungare	876 —
Act. băncei de creditŭ ung.	303.50
Act. băncei de creditŭ austr.	293.40
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.97
Napoleon-d'orĭ	9.97
Mărcĭ 100 împ. germ.	61.87
Londra 10 Livres sterlinge	126.20

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 23 Decemvre st. v. 1886.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%).	91½	92½
Renta rom. amort. (5%)	92½	93½
» convert. (6%)	86—	87—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	34—	35—
Credit fonc. rural (7%)	105—	105½
» „ „ (5%)	87¾	88¼
» » urban (7%)	102—	102½
» » » (6%)	93—	94—
» » » (5%)	84—	85—
Banca naţională a României 500 Lei	1020	1030
Ac. de asig. Dacia-Rom.	264	268
« » » Naţională	202	204
Aurŭ contra bilete de bancă	17.¼	17.¾
Bancnote austriace contra aurŭ.	2.01	2.02

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 24 Decemvre st. n. 1886.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argint românesc	»	8.40	»	8.42
Napoleon-d'orĭ	»	9.94	»	9.97
Lire turcescĭ	»	11.30	»	11.33
Imperialĭ	»	10.30	»	10.33
Galbenĭ	»	5.95	»	5.97
Scrisurile fonc. »Albina»	»	100.50	»	101.50
Ruble Rusescĭ	»	116.—	»	117.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Nr. 14687/1886.

Publicaţiune,

referitóre la comercianţĭ, meseriaşĭ şi fabricanţĭ!

Cu 31 Decemvre a. c. espiră mandatulŭ bărbaţilorŭ de încredere aleşĭ pentru oficiolatulŭ de meserii pe anulŭ 1886 în numĕrŭ de 20, prin urmare fiindŭ necesară o nouă alegere a altorŭ 20 de membrii pentru anulŭ 1887, — se aduce comercianţilorŭ, meseriaşilorŭ şi fabricanţilorŭ spre sciinţă, cumcă acéstă alegere se va ţinea în 30 Decemvre a. c. înainte de prândŭ la 9 óre în sala casei sfatului din piaţă.

Toţĭ comercianţii, meseriaşii şi fabricanţii aflătorĭ pe teritoriulŭ orăşenescŭ posedŭ dreptulŭ activŭ de alegere, pe când dreptulŭ pasivŭ de alegere numai aceia comercianţĭ, meseriaşĭ şi fabricanţĭ, carĭ plătescŭ celŭ puţinŭ 25 fl. v. a. dare de câştigŭ séu aceia, carĭ în sensulŭ art. de lege XLIV din 1881, suntŭ liberĭ de dare. Bărbaţii de încredere, carĭ cu finea anului acestuia au sĕ repăşéscă, se potŭ realege.

Alegerea are sĕ se facă prin bilete de alegere; la cererea a 10 membri, se póte esopera şi prin aclamaţiune.

Braşovŭ, în 22 Decemvre 1886.

Magistratulŭ orăşenescŭ.
ca forŭ industrialŭ.

3—3

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.